

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Правни основ за доношење ове уреде садржан је у члану 314. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14, 95/18 - други закон и 40/21).

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Чланом 314. Закона о енергетици (у даљем тексту: Закон) прописано је да Влада ближе прописује услове испоруке и снабдевања природним гасом купцима, као и мере које се предузимају у случају да је угрожена сигурност испоруке природног гаса купцима услед поремећаја у раду транспортног или дистрибутивног система или поремећаја на тржишту.

Предлог Уредбе о условима испоруке и снабдевања природним гасом сачињен је ради уређења питања испоруке и снабдевања природним гасом купцима, као и мере које се предузимају у случају да је угрожена сигурност испоруке природног гаса купцима услед поремећаја у раду транспортног или дистрибутивног система или поремећаја на тржишту, и то:

- 1) услови и начин давања одобрења за прикључење на систем и повезивање система;
- 2) место мерења и место разграничења одговорности за испоручени природни гас;
- 3) услови и начин прикључења објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду и других објеката у складу са законом којим се уређује изградња објеката;
- 4) мере које се предузимају у случају краткотрајних поремећаја услед хаварија и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност рада транспортног, односно дистрибутивног система, као и због непредвиђених и неопходних радова на одржавању енергетских објеката или неопходних радова на проширењу система;
- 5) мере које се предузимају у случају наступања опште nestaшице, услови и начин предузимања мера и редослед ограничења испоруке природног гаса, као и мере штедне и рационалне потрошње у случају опште nestaшице природног гаса;
- 6) услови и начин обуставе испоруке природног гаса;
- 7) услови и начин рационалне потрошње и штедне природног гаса;
- 8) услови снабдевања објеката купаца којима се не може обуставити испорука природног гаса због неизвршених обавеза за испоручени природни гас или у другим случајевима;
- 9) начин регулисања међусобних односа између снабдевача, оператора система и крајњег купца коме се не може обуставити испорука природног гаса;
- 10) услови и начин мерења испорученог природног гаса;
- 11) опсег квалитета, хемијског састава и других особина природног гаса који се преузима у систем и испоручује са система;
- 12) начин обрачуна неовлашћено преузетог природног гаса;
- 13) поступак, начин и рокови за остваривање права крајњег купца на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке, односно снабдевања природним гасом;

- 14) начин обавештавања крајњег купца;
- 15) услови и мере за снабдевање купаца природног гаса;
- 16) обрачунски период и обавезан садржај рачуна за наплату испорученог природног гаса;
- 17) садржај плана и рокови преузимања мерних уређаја;
- 18) друга питања у складу са Законом о енергетици.

Предлогом Уредбе о условима испоруке и снабдевања природним гасом додатно је уређен административни поступак - Поступак за издавање одобрења за прикључење објекта на транспортни, односно дистрибутивни систем на начин да је дефинисан други најдужи рок важења решења за одобрење за прикључење за објекте у пробном раду, у складу са законом којим се уређује област планирања и изградње.

Административни поступак Одобрење за пуштање природног гаса се незнатно мења у делу који се односи на прописивање документације која се прилаже уз захтев, као и измену рока за подношење захтева.

Предлог ове уредбе сачињен је у складу са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС”, бр. 101/15).

Имајући у виду наведено, предлаже се доношење Уредбе о условима испоруке и снабдевања природним гасом.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. ове уредбе прописан је предмет уређивања.

Чланом 2-16. ове уредбе прописани су услови и начин давања одобрења за прикључење на систем и повезивање система.

Чланом 17. и 18. ове уредбе прописано је место мерења и место разграничења одговорности за испоручени природни гас.

Чланом 19. – 21. ове уредбе прописани су услови и начин прикључења објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду и других објеката у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

Чланом 22. – 26. прописане су мере које се предузимају у случају краткотрајних поремећаја.

Чланом 27. у вези са мерама ограничења које се предузимају у случају наступања опште несташице природног гаса упућује се на акт Владе којим су утврђене мере, енергетски субјекти који ће бити задужени за обезбеђивање сигурности рада транспортног система и сигурности снабдевања одређених група крајњих купаца, количине и капацитети природног гаса, у случају опште несташице природног гаса.

Чланом 29. – 33. прописани су услови и начин обуставе испоруке природног гаса.

Чланом 34. прописани су услови и начин рационалне потрошње и штедње природног гаса.

Чланом 35. прописани су услови снабдевања објеката купаца којима се не може обуставити испорука природног гаса због неизвршених обавеза за испоручени природни гас.

Чланом 36. и 37. ове уредбе прописан је начин регулисања међусобних односа између снабдевача, оператора система и крајњег купца коме се не може обуставити испорука природног гаса.

Чланом 38. – 54. ове уредбе прописани су услови и начин мерења испорученог природног гаса.

Чланом 55. – 58. ове уредбе прописан је начин обрачуна неовлашћено преузетог природног гаса.

Чланом 62. – 67. ове уредбе прописан је поступак/начин и рокови за остваривања права крајњег купца на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке, односно снабдевања.

Чланом 68. ове уредбе прописан је начин обавештавања крајњег купца.

Чланом 69. – 74. ове уредбе прописани су услови и мере за снабдевање купаца природног гаса.

Чланом 75. – 78. ове уредбе прописан је обрачунски период и обавезан садржај рачуна за наплату испорученог природног гаса.

Чланом 79. ове уредбе прописан је садржај плана и рокови преузимања мерних уређаја.

Чланом 80. – 83. ове уредбе приписан су прелазне и завршне одредбе..

IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

У предметној области прате се следећи показатељи: подаци о техничком квалитету гаса, подаци о непрекидности испоруке и подаци о комерцијалном квалитету.

Подаци о техничком квалитету обухватају податке о квалитету гаса, податке о одступању од квалитета гаса, време за одговор на пријаву цурења гаса, као и приговоре на квалитет природног гаса.

Подаци о непрекидности испоруке обухватају податке о непланираним прекидима у испоруци природног гаса, прекидима у испоруци услед више силе, као планираним прекидима у испоруци природног гаса.

Подаци о комерцијалном квалитету обухватају податке о прикључењу објекта и првом пуштању природно гаса, приступу систему, обустави испоруке природно гаса, искључењу објекта са система, испитивању и контроли мерних уређаја, обрачуну за утрошени природни гас, услузи корисничких центара, комерцијалним показатељима квалитета испоруке природног гаса, као и комерцијалним подацима о снабдевању, односно јавном снабдевању крајњих купаца.

Ови подаци прате се на основу одредби Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14, 95/18-др.закон и 40/21) и Правила о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулисању квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом („Службени гласник РС“, бр. 2/14).

Такође, са аспекта сигурности снабдевања прате се показатељи везани за стање у погледу сигурности снабдевања енергијом и енергентима на тржишту Републике Србије, потешкоћама које су настале код енергетских субјеката у вези са снабдевањем, као и активностима које су предузете у циљу отклањања проблема у снабдевању. Сигурност рада дистрибутивних система се оцењује на основу параметара поузданости рада ових система – броја и дужине прекида у испоруци природног гаса. Ови параметри се прате одвојено за планиране и непланиране прекиде у испоруци. На основу наведених параметара рачунају се индикатори непрекидности испоруке:

- SAIFI [број прекида/кориснику] - просечна учестаност прекида у испоруци природног гаса по кориснику; Рачуна се као количник кумулативног броја прекида у испоруци природног гаса и укупног броја корисника.

- SAIDI [минута/кориснику] - просечно трајање прекида у испоруци природног гаса по кориснику; Рачуна се као количник кумулативног трајања свих прекида у испоруци природног гаса и укупног броја корисника.

Ово стање прати се на основу Извештаја о сигурности снабдевања Републике Србије, који се доноси у складу са Законом о енергетици. На основу ових показатеља може се видети шта су доминантни узроци непланираних прекида, што указује где је потребно интензивирати активности (одржавање система, боља координација са другим службама и сл.).

Поред наведених показатеља прати се број енергетских субјеката који обављају делатност у области природног гаса, број потрошача и њихова структура, количина и структура испорученог природног гаса на тржиште Републике Србије. Наведени подаци прате са на основу извештаја о реализацији енергетског биланса Републике Србије, као и на основу Извештаја о раду Агенције за енергетику Републике Србије. На основу наведених показатеља прати се развој тржишта природног гаса у Републици Србији.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У предметној области се спроводила Уредба о условима за испоруку природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 47/06, 3/10 и 48/10). Резултат спровођења важеће уредбе је тај да су се у складу са одредбама ове уредбе спроводило давање одобрења за прикључење на транспортни, односно дистрибутивни систем природног гаса, спроводиле су се мере у случају краткотрајних поремећаја услед хаварија и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност функционисања транспортног, односно дистрибутивног система природног гаса, као и због неопходних радова на одржавању енергетских објеката или неопходних радова на проширењу

система, као и други услови и мере за снабдевање купаца природним гасом, спроводиле су се мере у случају наступања опште несташнице природног гаса, обустављала испорука природног гаса, предузимале мера и ограничења испоруке природног гаса, као и мере штедње и рационалне потрошње природног гаса у случају опште несташнице природног гаса, снабдевали објекти купаца којима се не може обуставити испорука природног гаса због неизвршених обавеза за испоручени природни гас или у другим случајевима, мерио испоручени природни гас и обрачунавао неовлашћено преузети природни гас.

Резултат спровођења важеће уредбе је несметана испорука и снабдевање природним гасом, као и функционисање тржишта природног гаса у Републици Србији са 293.587 потрошача.

Имајући у виду измену законодавног оквира Републике Србије који је наступио након доношења важеће уредбе, пре свега доношење новог Закона о енергетици, Закона о заштити потрошача и Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије, указала се је потреба за доношењем нове уредбе која ће бити усаглашена са одредбама наведених прописа. Поред наведеног, новом уредбом ће бити отклоњени недостаци у примени важеће уредбе.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

За промену је значајан Закон о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14, 95/18, 40/21) којим је створен правни основ за доношење овог прописа, као и Закон о заштити потрошача („Службени гласник РС“, бр. 62/14, 6/16 - други закон и 44/18) и Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС“, број 40/21).

Референтни документи је и Стратегија развоја Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године.

Значај се огледа у томе што се у конкретном случају пропис усклађује са законом и тиме се унапређују односи између енергетских субјеката и корисника система, крајњих купаца и обезбеђује приступ транспортном и дистрибутивном систему природног гаса.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

У области природног гаса коју уређује Уредба о условима за испоруку природног гаса уочени су проблеми везани за прикључење објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду. Поред наведеног, важећом уредбом нису прецизно дефинисана места мерења и места разграничења одговорности за испоручени природни гас. Уређењем ових питања решавају се проблеми везани за прикључење наведених објеката и олакшава поступање уколико се јаве проблеми везани за испуњење обавеза за испоручени природни гас.

Такође, уочена је потреба да се уредбом пропише опсег квалитета, хемијски састав и друге особине природног гаса који се преузима у систем и испоручује са система, као и поступак, начин и рокове за остваривање права крајњег купца на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке, односно снабдевања природним гасом и обавезан садржај рачуна.

Поред наведеног уочени су проблеми у процесу прикључења, односно испуњености услова за закључење Уговора о снабдевању у случају промене власништва, закупа или по другом основу коришћења објекта. Наиме, у важећој уредби и досадашњој пракси није било могуће закључити уговора о снабдевању у случају промене

власништва, закупа или по другом основу коришћења објекта уколико је постојао дуг претходника. Анализом досадашњих норми оцењено је да су исте биле на штету крајњих купаца, па је стога ово питање уређено на тај начин да су предложене норме одређене јасно и прецизно и иду у корист крајњих купаца.

5) Која промена се предлаже?

Новом уредбом прописују се услови и начин прикључења објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду и других објеката у складу са законом којим се уређује изградња објеката. Такође, прецизно се дефинишу места мерења и места разграничења одговорности за испоручени природни гас, прописује опсег квалитета, хемијски састав и друге особине природног гаса који се преузима у систем и испоручује са система, као и поступак, начин и рокови за остваривање права крајњег купца на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке, односно снабдевања природним гасом и обавезан садржај рачуна.

Како би се отклонили недостаци у примени важеће уредбе, новом уредбом дефинишу се документи који се достављају уз захтев и омогућава озакоњеним објектима прикључење на систем, прецизира се да се одобрење за прикључење прибавља и у случају промене одобреног капацитета, ко и спајања или раздавања инсталација, односно мерних места, прецизира се садржаја решења у случају прикључења објекта купца и произвођача гаса на дистрибутивни или транспортни систем.

Поред наведеног, новом уредбом се прописују услови чију испуњеност проверава оператор система пре пуштања природног гаса, уређује повезивање енергетских објеката за дистрибуцију природног гаса са транспортним или другим дистрибутивним системом, складишта за природни гас са транспортним системом за природни гас, као и транспортних система међусобно, прецизирају мере које предузима оператор система у случају краткотрајних поремећаја, као и начин предузимања ових мера, као и начин обрачуна неовлашћено преузетог природног гаса. Такође, прецизира се поступање након истека рока на који је обустављена испорука природног гаса, прописује обавеза обавештавања купца о прекиду испоруке, као и могућност приговора купца. Новом уредбом омогућено је купцу да у случају искључења на сопствени захтев, због рушења или пресељења објекта, има право на мерни уређај истог типа и класе тачности без накнаде, на другом мерном месту (локацији) на подручју истог оператора система, за које му је издато одобрење за прикључење.

Новом уредбом прописују се и поступци у случају закупа, односно промене власништва над објектом, како би се решило питање дуговања за испоручени природни гас. Новом уредбом се прописује да неизмирене обавезе претходног власника објекта не могу бити сметња да нови власник закључи уговор о снабдевању и уговор о приступу систему.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Промена је потребна у предложеном обиму.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложене промене ће имати непосредан утицај на енергетске субјекте који обављају енергетске делатности у области гаса, грађане и привреду.

Предложене промене ће утицати на енергетске субјекте на тај начин ће енергетски субјекти примењивати прописане одредбе у вези са прикључењем објекта на систем за дистрибуцију, односно транспорт природног гаса, издавати решења којим се одобрава прикључење, поступати у случају краткотрајног поремећаја, односно опште несташице и решавати по приговору купца.

Предложене промене ће утицати на грађане на тај начин што ће омогућити прикључење озакоњених објеката на систем за дистрибуцију природног гаса, омогућити прикључење објеката који су купљени или закупљени без обзира на дуг претходног власника, уредити право приговора и омогућити да им се исплати накнада у случају одступања од прописаног квалитета испоруке, односно снабдевања природним гасом.

Предложене промене ће утицати на привреду на тај начин што ће јасно уредити начин прикључења објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду, а што је предуслов за реализацију одговарајућих привредних активности, као и омогућити рад привреде у случају краткотрајног поремећаја, односно опште несташице по унапред утврђеним поступцима.

Решења предвиђена новом уредбом су примењивана и у постојећој уредби, те неће имати већих измена на процедуре које се већ обављају у енергетским субјектима у области природног гаса.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Жељена промена је материја коју уређује овај пропис, тако да не постоје други документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Применом важећих прописа није могуће остварити жељену промену.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo)

Није могуће квантитативно представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo). Задржавањем постојећег стања остали би нерешени уочени проблеми у примени важећег прописа. Интервенцијом се доприноси јаснијем уређењу области природног гаса и омогућава несметана испоруке и снабдевања природним гасом грађана и привреде.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Уколико поредимо искуство других држава, остваривање жељених промена захтева доношење прописа којим се уређује област испоруке и снабдевања природним гасом.

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Жељену промену је потребно постићи у циљу јаснијег уређења области природног гаса и омогућавања несметане испоруке и снабдевања природним гасом грађана и привреде.

Жељена промена ће утицати на несметану испоруку и снабдевања природним гасом грађана и привреде.

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Предметном променом се жели олакшати поступак прикључења објекта на система за дистрибуцију, односно транспорт природног гаса и створити услови за несметану испоруку и снабдевање природним гасом.

Поред тога, предметном променом жели се постићи заштита купаца природног гаса и спровести одговарајуће мере у области енергетске ефикасности увођењем обавезе информисања купаца о сопственој потрошњи, као и могућим мерама штедње, како би купци могли управљати својом потрошњом и допринети подизању нивоа енергетске ефикасности.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Постојећи општи и посебни циљеви су усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром.

Стратегијом енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године у области гаса утврђен је стратешки циљ – обезбеђење сигурног снабдевања домаћег тржишта природним гасом.

Једна од битних активности ради остваривања утврђеног циља јесте уређење услова испоруке и снабдевања природним гасом, као и мера које се предузимају у случају да је угрожена сигурност испоруке природног гаса купцима услед поремећаја у раду транспортног или дистрибутивног система или поремећаја на тржишту

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

На основу извештаја енергетских субјеката који се достављају АЕРС у складу са Правилима којим се уређује праћење техничких и комерцијалних показатеља квалитета., као и на основу Извештаја о сигурности снабдевања Републике Србије .

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „status quo” опција?

„*Status quo*” опција је разматрана и закључено је да је била потребна жељена промена, а посебно имајући у виду да важећа уредба није била усклађена са Законом о енергетици.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Поред регулаторних мера нису идентификоване друге опције за постизање жељене промене, јер су оне идентификоване Законом о енергетици.

Поред регулаторних мера нису идентификоване друге опције за постизање жељене промене имајући у виду да се једино регулаторним мерама може уредити област природног гаса.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Поред уведених новчаних казни за прекршаје утврђено је да материја коју уредба уређује није подобна за примену подстицајних мера.

4) Да ли су, у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

У оквиру разматраних опција нису идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Промена се не може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера јер захтева доношење одговарајућег регулаторног решења.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

У процес спровођења Уредбе укључени су енергетски субјекти који обављају делатност транспорта и управљања транспортним системом, дистрибуције и управљања дистрибутивним системом, снабдевачи, јавни снабдевачи, резервни снабдевачи, АЕРС, али и остали субјекти лиценцирани за обављање неке од енергетских делатности у складу са законом. Поред наведених у процес спровођења индиректно су укључени и инвеститори, као и удружења потрошача.

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Постоје расположиви и потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција. У случају ресурса које је потребно додатно обезбедити у односу на постојеће, уредбом су препознати прелазни периоди који омогућавају обезбеђење потребног нивоа ресурса.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Изабрана је опција доношења новог прописа, имајући у виду да до сада нека од питања нису била довољно уређена тренутним прописом.

Поред наведеног, нови пропис ће бити усаглашен са законодавним оквиром Републике Србије из области заштите потрошача и енергетске ефикасности.

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и другом року?

Изабрана опција нема утицаја на јавне приходе и расходе у средњем и другом року.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Није потребно обезбедити посебне финансијске ресурсе за спровођење изабране опције у буџету.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење изабране опције нема утицаја на међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције немају утицаја на буџет Републике Србије.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције немају утицаја на буџет Републике Србије.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Спровођење изабране опције нема утицаја на расходе других институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Изабрана опција доприноси и повећању сигурности снабдевања природним гасом, што дугорочно има позитивне последице на привреду.

Решења која се примењују у новој уредби у вези са активностима које спроводе енергетски субјекти су иста као и у важећој уредби па нема потребе за додатним ангажовањем постојећих запослених или нових запослених, односно нема додатних трошкова за енергетске субјекте.

Једини нови трошак за енергетске субјекте биће дорада софтвера за издавање рачуна за испоручени природни гас како би се обухватили сви прописани елементи.

Купци ће имати користи у погледу остваривања права на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке и квалитета снабдевања природним гасом.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Изабране опције не утичу на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту имајући у виду предлог уредбе не садржи одредбе којим се ни посредно ни непосредно привредни субјекти стављају у неповољан положај.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Изабране опције не утичу на услове конкуренције.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Изабрана опција не утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција не утиче на друштвено богатство и његову расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изабрана опција нема ефекте на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца.

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Изабрана опција неће узроковати додатне трошкове грађанима, али ће имати користи у погледу остваривања права на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке и квалитета снабдевања природним гасом.

Како изабрана опција у целини доприноси повећању сигурности снабдевања енергијом и енергентима на тржишту Републике Србије, користи за грађане огледају се у несметаном обављању свакодневних активности и задовољењу основних животних потреба.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Ефекти реализације изабране опције неће штетно утицати на неку специфичну групу популације и неће негативно утицати на успешно спровођење те опције.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Мере изабране опције неће утицати на осетљиве друштвене групе.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Изабрана опција не би утицала на тржиште рада и запошљавање, као и услове за рад у целини. Могући позитиван утицај може имати потребе Агенције за енергетику Републике Србије и надлежних инспекција да се додатно кадровски ојачају.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Изабране опције омогућавају равноправан третман и не доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Изабрана опција не би могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Реализацијом изабраних опција се не утиче на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Реализацијом изабраних опција се не утиче на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе.

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Изабрана опција може утицати позитивно на животну средину имајући у виду да је новом уредбом предвиђено да гас који се преузима у систем поред природног гаса може бити и биогаз и друге врсте ниско угљеничних гасова, у мери у којој се дати гасови могу технички и безбедно преузети и преносити кроз систем за природни гас.

На овај начин омогућава се коришћење гасова из обновљивих извора енергије и доприноси заштити животне средине.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Изабрана опција не утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну.

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Изабрана опција не доприноси директно очувању здравља, али како одредбе уредбе позитивно утичу на коришћење обновљивих извора енергије, доприноси се очувању животне средине, па самим тим и здравља људи.

1) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Изабрана опција не представља ризик по животну средину и здравље људи.

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Изабрана опција не утиче директно на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Са изабраном опцијом се не уводе организационе, управљачке или институционалне промене.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета).

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију изабране опције није потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора, али је потребно унапређење техничких и људских капацитета.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Изабрана опција је у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Изабрана опција нема никаквих негативних утицаја на владавину права и безбедност.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Изабрана опција неће утицати на одговорност и транспарентност јавне управе.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Није потребно спровођење додатних мера.

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

За спровођење изабране опције обезбеђена је подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група. Заинтересоване стране су учествовале у припреми предлога Уредбе о енергетски угроженом купцу. У изради Уредбе учествовали су ЈП „Србијагас”, Нови Сад, „Танспортгас Србија” д.о.о. Нови Сад, „Југоросгаз“ ад и Агенција за енергетику РС. Такође консултовани су сви лиценцирани енергетски субјекти који се баве дистрибуцијом и управљањем дистрибутивним системом, као и јавним снабдевањем природним гасом.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

За спровођење изабране опције енергетски субјекти својим програмом пословања планирају потребна средства.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Ризик за спровођење закона постоји у случају да се не повећају капацитети појединих организационих јединица, као и капацитети инспекцијских органа који би омогућили чешћи и квалитетнији надзор.

V ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење ове уредбе нису потребна финансијска средства у буџету Републике Србије.